

- Донецького національного технічного університету. Серія екон. Вип. 68. – Донецьк, ДонНТУ, 2003.– С.101-107.
2. Кирсанова Т.А., Кирсанова Е.В., Лукьянихин В.А. Экологический контроллинг – инструмент экоменеджмента / Под ред. к.е.н В.А. Лукьянихина. – Сумы: Изд-во «Козацький вал», 2004.– 222 с.
 3. Максимів Л.І. Тенденції розвитку екологічно орієнтованого бухгалтерського обліку // Бухгалтерський облік і аудит: Науково-практичний журнал. – 2005. – №5. – С. 18-23
 4. Муруева Э.К., Перепанова Т.С. Охрана окружающей среды и вопросы традиционной практики бухгалтерского учета // Сборник научных трудов. Серия: Экономические науки. – Улан-Удэ: Издательство ВСГТУ, 2002. – Вып. 8. – Т.1.– 0,4 п.л.
 5. Муруева Э.К. Экологические затраты для целей характеристики экологичности предприятий // Актуальные проблемы экономики и новые технологии преподавания (Смирновские чтения): Материалы IV международной научно-практической конференции.– Санкт-Петербург. – 2005. – Т.1 – 0,2 п.л.
 6. Хлобистов Є.В. Екологічна безпека трансформаційної економіки / РВПС України НАН України / Відп. ред. С.І. Дорогунцов. – К.: Чорнобильінтер-форм, 2004.- 336 с.

*Лариса Гнилицька, к.е.н., доцент
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет ім. В.Гетьмана»
м. Київ, Україна*

ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЯК ОДНА З УМОВ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Активізація процесів глобалізації економіки потребують від вітчизняних фахівців в галузі безпеки втілення нових інноваційних технологій посилення безпеки суб'єктів господарювання. Сучасні вітчизняні технології безпеки потребують модернізації з урахуванням міжнародного досвіду та досягнень української науки і техніки. Однією з умов забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств є організація сучасної системи їх економічної безпеки.[1] Україна тільки набуває досвіду в організації системи захисту економічних інтересів вітчизняних суб'єктів господарювання, формує організаційно – правові основи цієї діяльності. Без врахування досвіду організації економічної безпеки підприємств розвину-

тих європейських країн організувати сучасну систему захисту для вітчизняних суб'єктів господарювання в умовах жорсткої конкуренції не можливо.

Під системою економічної безпеки нами розуміють методологію теоретичних підходів і практичних дій, що сприяють максимально повному захисту життєво-важливих соціально – економічних інтересів підприємства від внутрішніх та зовнішніх загроз.

У теорії та практиці аспекти правового, економічного, інформаційного та організаційного захисту підприємств у розвинутих країнах світу набутий значний досвід, який можна поступово адаптувати до умов українського суспільства. Як правило, вивчення цього досвіду до теперішнього часу носило суто теоретичний характер при підготовці наукових робіт: монографій чи дисертацій. [2]

Разом з тим, системного вивчення міжнародного досвіду в галузі економічної безпеки суб'єктів господарювання, визначення напрямів його дослідження та механізмів впровадження у практику вітчизняних підприємств поки що не здійснено. Одними з головних причин такої ситуації є вплив кризових явищ на економічний стан вітчизняних підприємств та відсутність на державному рівні підтримки з адаптування міжнародного досвіду в галузі безпеки. Тому для України важливою є розробка прикладних механізмів впровадження зарубіжного досвіду у практику суб'єктів господарювання.

При здійсненні відповідних досліджень нами були визначені основні напрями вивчення та впровадження міжнародного досвіду з питань економічної безпеки, який сприятиме з посиленню конкурентоспроможності вітчизняних підприємств (рис.1).

Рис.1. Основні напрями вивчення та впровадження міжнародного досвіду в галузі безпеки суб'єктів господарювання.

В основу впровадження міжнародного досвіду з питань економічної безпеки покладено систему взаємовідносин між суб'єктами безпеки на усіх рівнях управління (держава-регіон- підприємство). Так, суб'єктами вивчення та впровадження міжнародного досвіду в галузі забезпечення безпеки в Україні є:

- науково-дослідні інститути (НАН України або галузеві);
- провідні вищі навчальні заклади з статусом науково – дослідницьких;
- вищі навчальні заклади, на базі яких готуються фахівці з фінансово – економічної безпеки;
- громадські об'єднання (УСПП, ТПП України);
- вітчизняні корпорації або окремі суб'єкти господарської діяльності.

Вивчення міжнародного досвіду здійснюється через призму взаємопов'язаних процедур, що дають можливість дослідити окремі аспекти функціонування системи економічної безпеки на зарубіжних підприємствах. Основними з них є:

- аналіз чинного законодавства розвинутих країн світу, яке регламентує діяльність суб'єктів безпеки (надання послуг з охорони, приватну детективну діяльність тощо), організації системи безпеки (про комерційну таємницю, про захист інтелектуальної власності), про діяльність підрозділів конкурентної розвідки тощо;
- аналіз інформації про використання у європейських країнах та США технік та технологій з досягнення безпеки (Internet, ЗМІ тощо);
- співбесіди з іноземними фахівцями в галузі безпеки, які перебувають в Україні або при відвідуванні вітчизняними фахівцями іноземних країн;
- відвідування міжнародних виставок, форумів, конференцій з проблем безпеки;
- обмін досвідом підготовки фахівців з безпеки;
- аналіз наукових праць та статей, які публікуються у фахових наукових виданнях європейських країн та США з безпеки (Security management; Obezpechenstvo; Poligraf; Security CITY тощо);
- аналіз інформаційних повідомлень про міжнародний досвід безпеки у вітчизняних журналах професійної спрямованості;
- спільна співпраця з міжнародними організаціями та підприємствами, які опікуються проблемами безпеки. [3]

Впровадження міжнародного досвіду у вітчизняне законодавство, науку та практичну діяльність суб'єктів господарювання повинне здійснюватись за такими напрямками:

1) вивчення та використання міжнародного досвіду, необхідного для створення організаційних умов діяльності недержавної системи безпеки та його суб'єктів;

2) вивчення міжнародного досвіду для формування правової основи діяльності суб'єктів безпеки;

3) використання міжнародного досвіду для формування вітчизняної наукової думки в галузі безпеки суб'єктів господарювання;

4) використання міжнародного досвіду для формування національних стандартів в галузі безпеки;

5) використання міжнародного досвіду в системі підготовки кадрів для безпеки суб'єктів господарювання;

6) використання міжнародного досвіду для формування техніки та технології в галузі безпеки на підприємствах України;

7) використання міжнародного досвіду для розробки методології досягнення безпеки на вітчизняних підприємствах тощо.

За результатами проведених досліджень можна зробити висновок, що в Україні на теоретичному рівні набуло поширення вивчення міжнародного досвіду з питань економічної безпеки суб'єктів господарювання, тоді як у практичній діяльності цих суб'єктів його практично не використовують. Отже, нагальною потребою стає розробка на державному рівні законодавчих актів та методичних рекомендацій щодо їх застосування, які б давали можливість адаптувати міжнародний досвід у галузі безпеки суб'єктів господарювання.

Література:

1. Крутов В.В. Становлення та розвиток недержавної системи безпеки підприємництва. Монографія. – К.: «Фенікс», 2008. – 496с.
2. Минаев Г.А. Безопасность организации. Учебник. – К.: КНТ, 2009. – 440с.
3. Проблеми управління економічною безпекою суб'єктів господарювання: Монографія /Авт. кол./ Під заг. ред. Кириченко О.А., Сідака В.С. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2008. – 403.

*Надія Головай, к.е.н., доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
м. Вінниця, Україна*

АДАПТАЦІЯ ОБЛІКОВОЇ СИСТЕМИ ДО УМОВ ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Сучасні умови ведення господарської діяльності характеризуються глобальною інформатизацією та суттєвим зростанням питомої ваги інтелектуальних продуктів, що обумовило корінні зміни уявлень теоретиків та практиків про підприємство. Розвиток постіндустріальної економіки призвів до зростання ролі інтелектуальних ресурсів, які є складовою господар-